

VALSTYBINĖ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, A. Vienuolio g. 8, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 272 2748, faks. (8 5) 272 3620, el. p. info@vtpsi.lt, http://www.vtpsi.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288600210

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai el.p. info@am.lt	2021-09- I	Nr. 2D-15770 Nr.
--	---------------	---------------------

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO (2020 M. III KETV. 2021 M. II KETV.)

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimo Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ (toliau – korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka) 7 punktu, Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.

Tikimybės nustatymo tikslas – nustatyti Inspekcijos veiklos sritis veikiančius išorinius, vidinius ar individualius rizikos veiksnius (sąlygas, įvykius ar aplinkybes), galinčius sudaryti prielaidas atsirasti korupcijai. Veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, įvertinimą atliko Inspekcijos Vidaus tyrimų skyrius. Analizuojamas laikotarpis nuo 2020 m. III ketvirčio pradžios iki 2021 m. II ketvirčio pabaigos.

Analizė buvo atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – korupcijos prevencijos įstatymas), Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl valstybės ir savivaldybės įstaigų, veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo“ patvirtintomis rekomendacijomis (toliau – korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo rekomendacijos), Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. liepos 22 įsakymu Nr. D1-442 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir jos valdymo sričiai priskirtų biudžetinių įstaigų, valstybės įmonių ir viešųjų įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinimo ir motyvuotos išvados rengimo tvarkos aprašo ir veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, sąrašo patvirtinimo“ (toliau – tvarkos aprašas) ir Inspekcijos viršininko 2020 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 1V-55 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos elgesio kodekso ir dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie aplinkos ministerijos antikorupcinės aplinkos vadovo patvirtinimo“ (toliau – antikorupcinės aplinkos vadovas).

Vertinant korupcijos pasireiškimo tikimybę Inspekcijoje buvo vadovujamasi galiojančiais teisės aktais ir kita Inspekcijos disponuojama informacija. Siekiant kuo tiksliau įvertinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, Inspekcijos padalinių (departamentų, skyrių) vadovams buvo pateiktas užpildyti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo rekomendacijose numatytas Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo klausimynas (toliau – klausimynas). Klausimyno pagrindu gauta informacija apibendrinta ir panaudota atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Inspekcijoje.

I. ĮSTAIGOS VEIKLOS SRIČIŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO 4 DALYJE NUSTATYTIEMS KRITERIJAMS VERTINIMAS

Vadovaujantis korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje numatytais kriterijais (toliau – kriterijai) nustatomos Inspekcijos veiklos sritys, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, jei atitinka vieną ar kelis kriterijus.

Analizuojamu laikotarpiu Inspekcijos veikla atitinka **2, 4 ir 7** korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytų kriterijų.

Toliau apžvelgiama Inspekcijos veiklos sričių atitiktis Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytiems kriterijams.

1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika

Analizuojamu laikotarpiu Inspekcijoje nebuvo užfiksuotų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų (kyšininkavimo, prekybos poveikiu, papirkimo, kitos nusikalstamos veikos) atvejų. Inspekcijoje nėra duomenų apie pradėtus ikiteisminius tyrimus dėl korupcinio pobūdžio veikų. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) rekomendacijomis, į šį kriterijų turėtų patekti ir kiti tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė. Pažymėtina, kad Inspekcijoje nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2021 m. birželio 30 d. buvo priimti 35 sprendimai dėl tarnybinių nusižengimų ar darbo drausmės pažeidimų tyrimų

Viešojoje erdvėje pagrįstos informacijos, susijusios su korupcijos apraiškomis Inspekcijoje, taip pat neužfiksuota.

*Manytina, kad Inspekcijos veikla nagrinėjamu laikotarpiu šio kriterijaus **neatitiko**.*

2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas

Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros vykdymo funkcijos priskirtos vykdyti Inspekcijai. Tai reglamentuojama Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 3 ir 8 straipsniuose; Inspekcijos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. 349, kuriose nurodyta Inspekcijos paskirtis – pagal kompetenciją vykdyti teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą. Nuostatų 11 punkte nustatytos funkcijos yra tiesiogiai susijusios su valstybine priežiūra.

*Inspekcijos veikla **atitinka** šį kriterijų.*

3. Atskirų darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti

Inspekcijos nuostatuose apibrėžti pagrindiniai veiklos tikslai ir funkcijos, veiklos organizavimas ir vidaus administravimo kontrolė. Atskirų padalinių uždaviniai, pagrindinės funkcijos, padalinių darbo organizavimas nustatyti Inspekcijos viršininko 2019 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. IV-29 patvirtintuose padalinių nuostatuose. Konkrečių darbuotojų pareigybių paskirtis, funkcijos, atsakomybė ir atskaitomybė yra detalizuojama pareigybių aprašymuose, kurie tvirtinami viršininko įsakymu bei skelbiami viešai Inspekcijos interneto svetainės skyriuje „Kontaktai“ (<http://vtpsi.lrv.lt/lt/struktura-ir-kontaktai/kontaktai>). Darbuotojai su pareigybių aprašymais supažindinami pasirašytinai. Vadovaujantis priimtais teisės aktais darbuotojai už savo veiklą atsiskaito padalinio vadovui.

Inspekcijos darbuotojų funkcijų atlikimo tvarka, įgaliojimai, atsakomybė, priimamų sprendimų, veiklos kontrolė apibrėžti ir kituose vidiniuose teisės aktuose, su kuriais darbuotojai supažindinami dokumentų valdymo informacinėje sistemoje „Avily“ (toliau – DVIS „Avily“).

2020 metų priemonių plane nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ir /ar pašalinti buvo numatyta priemonė pakeisti Inspekcijos darbo laiko apskaitos žiniaraščių sudarymo, pasirašymo ir pateikimo tvarką. Žmogiškųjų išteklių valdymo aprašo, patvirtinto 2020 m. gruodžio 30 d. Inspekcijos viršininko įsakymu Nr. 1V-242, XIII skyriuje patvirtinta nauja Inspekcijos darbo laiko apskaitos žiniaraščių sudarymo, pasirašymo ir pateikimo tvarka.

Inspekcijos darbuotojų įgyvendinami uždaviniai, vykdomos funkcijos, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka, darbuotojų atsakomybė apibrėžti teisės aktuose, todėl Inspekcijos veikla vertinamu laikotarpiu šio kriterijaus neatitiko.

4. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu

Inspekcijai (jos darbuotojams) suteikti įgaliojimai išduoti leidimus, suteikti kitas papildomas teises ar atsisakyti juos išduoti arba sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ar kitaip jas apriboti, taikyti teisės aktuose nustatytas kitas teisinio poveikio priemones, konstatuoti, nagrinėti teisės pažeidimus ir priimti sprendimus dėl teisinės atsakomybės priemonių taikymo.

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnyje nustatyti leidimai, kuriuos išduoda Inspekcija. Išdavimo tvarka detalizuojama Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro įsakymais patvirtintuose statybos techniniuose reglamentuose. Inspekcijos nuostatuose numatytos šios funkcijos, susijusios su leidimų išdavimu:

- išduoda leidimus atlikti statinio konservavimo darbus;
- išduoda leidimus tęsti sustabdytą statybą;
- Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka išduoda statybą leidžiančius dokumentus statiniams, suprojektuotiems įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, statyti, rekonstruoti, remontuoti ar griauti;
- išduoda statybą leidžiančius dokumentus Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse, jos išskirtinėje ekonominėje zonoje ir kontinentiniame šelfe;
- išduoda leidimus statyti naujus ypatingus ir neypatingus statinius pajūrio juostoje;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduoda leidimus statyti, rekonstruoti, kapitališkai remontuoti ar griauti branduolinės energetikos objekto statinius.“

Inspekcijos veikla atitinka nustatytą kriterijų.

5. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo

Inspekcija, vykdydama teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą (ūkio subjektų veiklos, statybų, sprendimų priėmimo tikrinimai, patikrinimo planų sudarymai, reidų organizavimas, administracinių paslaugų teikimas ir kt.) bei vidaus administravimą (viešuosius pirkimus, turto valdymą, dokumentų administravimą ir kt.), sprendimus pagal savo kompetenciją, priima savarankiškai, veikiant pagal įstaigos nuostatuose teisės aktuose priskirtus įgaliojimus.

Teritorijų planavimo srityje sprendimų priėmimui nereikalingas kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimas, tačiau jų priėmime dalyvauja keli asmenys (rengėjas, vedėjas, departamento direktorius, pagal kompetenciją asmenys iš kitų padalinių), o sprendimai, kurių priėmime dalyvauja vienas darbuotojas, pvz.: teritorijų planavimo dokumentų patikrinimo aktų išdavimas, teritorijų planavimo dokumentai yra rengiami viešai Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje (TPDRIS), kurios išoriniame portale bet kuris visuomenės atstovas gali peržiūrėti visus teritorijų planavimo

dokumento proceso dokumentus (parengiamojo, rengimo ar baigiamojo etapo dokumentus, sprendinius, tiek tekstiniu, tiek grafiniu pavidalu). Sprendimų derinimas ir priėmimas apibrėžti:

1. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos darbo reglamente, patvirtintame 2011 m. kovo 31 d. viršininko įsakymu Nr.1V-56 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos darbo reglamento, vidaus tvarkos taisyklių ir valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, nuotolinio darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Darbo reglamentas);

2. teritorijų planavimo proceso tikrinimo apraše, patvirtintame 2014 m. spalio 28 d. Inspekcijos viršininko įsakymu Nr.1V-148 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos teritorijų planavimo proceso tikrinimo aprašo patvirtinimo“;

3. su teritorijų planavimu susijusių dokumentų išdavimo proceso apraše, patvirtintame 2014 m. spalio 28 d. Inspekcijos viršininko įsakymu Nr.1V-149 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos su teritorijų planavimu susijusių dokumentų išdavimo proceso aprašo patvirtinimo“.

Statybos valstybinės priežiūros sprendimų derinimas ir priėmimas apibrėžtas iš dalies Darbo reglamente, statybos techniniuose reglamentuose ir kituose Inspekcijos teisės aktuose.

Atsižvelgiant į tai, kad sprendimų priėmimo srityje priimti teisės aktai mažina korupcijos pasireiškimo tikimybės veiksnius, tačiau STT vertinimu, yra sričių, kurias reikėtų tobulinti: Specialiųjų tyrimų tarnyba Aplinkos ministerijai ir Inspekcijai pateikė 2020 m. kovo 9 d. antikorupcinio vertinimo išvadą Nr. 4-01-1984 dėl statybos dokumentų valdymo Lietuvos Respublikos **statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros** informacinėje sistemoje „Infostatyba“ (toliau – IS „Infostatyba“), kurioje Aplinkos ministerijai ir Inspekcijai buvo pateikta rekomendacija svarstyti galimybę tvirtinant deklaraciją apie statybų užbaigimą užtikrinti keturių akių principo įgyvendinimą (siekiant įgyvendinti „keturių akių principą“ ir esant galimybei, rekomenduojama pavesti reidus atlikti bent dviem darbuotojams (jei reide nedalyvauja kitų institucijų atstovai). Priemonė vykdoma. Atsižvelgiant į koronaviruso situaciją šalyje (vertintina kaip force majeure nagrinėjamu aspektu) Inspekcijos viršininko 2020-12-17 įsakymu Nr. 1V-236 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2020 m. kovo 16 d. pavedimo Nr. PA-24 „Dėl koronaviruso situacijos valdymo“ pakeitimo“ buvo nustatyta, kad patikrinimą atlieka 1 inspektorius. Į patikrinimą inspektorius vyko vienas, buvo draudžiama į kelis patikrinimus vykti keliems inspektoriams viena transporto priemone, nuo 2021 m. balandžio 22 d. į patikrinimus gali vykti ne daugiau 2 inspektoriai (2021m. balandžio 22 d. įsakymas Nr.1V-47), t. y. rekomendacijų įgyvendinimas, atsiradus objektyvioms galimybėms, tęsiamas.

*Inspekcijos vertinimu, sprendimų, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo, priėmimui sukurta sistema užtikrina korupcijos pasireiškimo tikimybės mažinimą, tačiau kai kurias sritis STT vertina kaip rizikingas, todėl laikytina, kad Inspekcijos veikla **atitinka** šį kriterijų.*

6. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija

Inspekcijos veikla nėra susijusi su informacijos įslaptinimu ar išslaptinimu. Inspekcijos veikla gali būti susijusi įslaptintos informacijos naudojimu bei Inspekcija gali būti įslaptintos informacijos gavėjai.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. D1-96 patvirtintas įstaigų prie aplinkos ministerijos pareigų, kurias einantiems asmenims reikia leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „visiškai slaptai“, slaptai“, „konfidencialiai“, sąrašas, į kurį įtraukti Inspekcijos vyriausiasis patarėjas, statybos valstybinės priežiūros ir teritorijų planavimo valstybinės priežiūros departamentų sudėtyje esančių skyrių

patarėjai, vyriausieji specialistai (iš viso 10 pareigybių). Teisė dirbti su įslaptinta informacija iki 2021-07-21 buvo nustatyta Inspekcijos viršininko 2016 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr.1V-115 „Dėl teisės dirbti su įslaptinta informacija“, kurio nuostatos nuo 2021-07-22 perkeltos į Darbo reglamentą.

Analizuojamu laikotarpiu Inspekcijos darbuotojai nėra gavę dokumentų su slaptumo žyma ir pažeidimų, dirbant su minėta informacija nenustatyta, todėl traktuojama, kad nėra naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija, todėl Inspekcijos veikla vertinamu laikotarpiu šio kriterijaus neatitiko.

7. Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) 2020-12-15 raštu Nr. 4-01-10307 „Antikorupcinio vertinimo išvada dėl statybų užbaigimo procedūras reglamentuojančių teisės aktų“ pateikė pasiūlymus ir pastabas. Inspekcija nuomonę dėl išvadoje pateiktų pasiūlymų ir pastabų STT pateikė 2021 m. vasario 24 d. raštu 2D-2835.

STT 2020 m. liepos 20 d. raštu Nr. 4-01-5673 „Dėl korupcijos rizikos analizės išvadoje pateiktų pasiūlymų įgyvendinimo“ Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai pateikė Inspekcijos nuomonę dėl STT 2020 m. sausio 13 d. korupcijos rizikos analizės išvadoje Nr. 4-01-611 (toliau – išvada) pateiktų pasiūlymų įgyvendinimo (Inspekcijos 2020 m. birželio 22 d. raštas Nr. 2D-8294) įvertinimą.

Inspekcija 2020 m. spalio 15 d. raštu Nr. 2D-14819 „Dėl korupcijos rizikos analizės išvadoje pateiktų pasiūlymų įgyvendinimo“ pateikė Aplinkos ministerijai informaciją dėl STT 2020 m. liepos 20 d. rašte pateikto įvertinimo ir papildomai teikė informaciją STT, Aplinkos ministerijai ir Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos Inspekcijos 2021 m. balandžio 20 d. raštu Nr. 2D-5991.

*Kadangi STT pateiktoje išvadoje buvo nurodyti Inspekcijos veiklos trūkumai ir teiktos rekomendacijos jiems šalinti, laikytina, kad Inspekcijos veikla **atitinka** šį kriterijų.*

II. INSPEKCIJOS VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, VERTINIMAS

Atsižvelgiant į tai, kad Inspekcijos pagrindinė funkcija – vykdyti teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą, kuriai skiriama didžioji dalis darbo, žmogiškųjų ir materialinių resursų ir atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 2 punkto kriterijų „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas“ bei išanalizavus padalinių gautus pasiūlymus apie sritis, kuriose verta atlikti vertinimą, iš tvarkos aprašo atrinktos veiklos sritys, kuriose atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas:

Veiklos sritis, nustatyta tvarkos apraše	Korupcijos prevencijos įstatymo straipsnis, kuriame nustatyti kriterijai	Vertinta funkcija
Statybų planiniai ir neplaniniai patikrinimai, pažeidimų nustatymas ir jų padarinių šalinimo kontrolė	6 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktai	Planinių ir neplaninių patikrinimų organizavimas ir vykdymas
Statybos (dalies ar visos) užbaigimo procedūrų organizavimas ir vykdymas (išduodamos pažymos apie statinių statybą be esminių nukrypimų nuo statinio projekto sprendinių, tvirtinamos deklaracijos apie statybos užbaigimą, išduodamos pažymos	6 straipsnio 4 dalies 2, 4 ir 5 punktai	Statybos užbaigimo procedūrų organizavimas ir vykdymas, kai statybos užbaigimo aktai ir tvirtinamos deklaracijos apie statybos užbaigimą

apie nugriautus statinius)		yra naikinami
Leidimų statiniams, suprojektuotiems įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, statyti, rekonstruoti, remontuoti ar griauti išdavimas	6 straipsnio 4 dalies 4 punktas	Statybos įstatymo 27 str.14 p. ir Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 34 p. numatyto prašymų patikrinimų terminų laikymasis.

1. Planinių ir neplaninių patikrinimų organizavimas ir vykdymas.

Atliekant statybos dalyvių veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų organizavimo ir vykdymo vertinimą analizuoti šie dokumentai:

1. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymas, patvirtintas 2013 m. liepos 2 d. Nr. XII-459 (toliau – Priežiūros įstatymas);

2. Statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Inspekcijos viršininko 2012-03-29 įsakymu Nr. 1V-53 (toliau – Ūkio subjektų tikrinimo tvarkos aprašas).

Priežiūros įstatymo nuostatos Inspekcijoje įgyvendintos: nustatyta statybos dalyvių veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų atlikimo Inspekcijoje tvarka, apibrėžti planinių patikrinimų sąrašų sudarymo kriterijai; neplaninių patikrinimų atlikimo pagrindai, nustatyti pažeidimų reikšmingumo kriterijai, numatyta įstatymų nustatytų poveikio priemonių teisės pažeidimus padariusiems subjektams taikymo tvarka.

Per analizuojamą laikotarpį (nuo 2020-07-01 iki 2021-06-30) statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos vertinimo kokybės vadybos vidaus auditai atlikti Vakarų ir Rytų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamentuose. Kokybės vadybos sistemos vidaus audito ataskaitos pateiktos 2020 m. rugpjūčio 31 d. tarnybiniu pranešimu Nr.2104 ir 2020 m. lapkričio 30 d. tarnybiniu pranešimu Nr. 4D-3169. Nustatyti Ūkio subjektų tikrinimo tvarkos aprašo nuostatų reikalavimų nesilaikymas pašalinti įgyvendinant patvirtintus priemonių planus viršininko įsakymais: 2020 m. rugsėjo 10 d. Nr.1V-151 ir 2020 m. gruodžio 16 d. Nr.1V-233. Atsižvelgiant į teisės aktų pasikeitimus ir į KVS vidaus audito ataskaitoje pateiktas rekomendacijos ir pasiūlymus dėl Ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašo nuostatų keitimo parengtas ir 2021 m. rugpjūčio 10 d. Inspekcijos viršininko įsakymu Nr. 1V-107 patvirtintas Statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašas išdėstytas nauja redakcija: patikslinta informavimo apie patikrinimus tvarka, atrinktų objektų patikrinimų planų sudarymo ir skelbimo tvarka, papildyti neplaninių patikrinimų pagrindai, pakeista nustatytų mažareikšmių pažeidimų šalinimo, poveikio priemonių taikymo ir patikrinimo metu nustatytų pažeidimų šalinimo tvarka, papildytos nuostatos dėl kitų subjektų informavimo apie pažeidimus ir statybos valstybinės priežiūros pareigūnų atsakomybė už Ūkio subjektų tikrinimo tvarkos prašo reikalavimų nesilaikymą ar pažeidimus.

Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, nustatytas rizikos veiksnys:

- atliekant kokybės vadybos sistemos auditus didžiausias neatitikčių skaičius nustatomas audituojant ūkio subjektų tikrinimų atlikimo atitikimą Ūkio subjektų veiklos tikrinimo tvarkos aprašo nuostatomis. Atsižvelgiant į nurodytą bei papildomai įvertinant nuo 2021 m. rugpjūčio 10 d.

įsigaliosiančius minėtos tvarkos pakeitimus (nustatytų mažareikšmių pažeidimų šalinimo, poveikio priemonių taikymo, patikrinimo metu nustatytų pažeidimų šalinimo tvarka, ir statybos valstybinės priežiūros pareigūnų atsakomybė už aprašo reikalavimų nesilaikymą ar pažeidimus), rekomenduojama numatyti patikrinimus, ar teisingai taikomos Ūkio subjektų veiklos tikrinimo tvarkos aprašo VII skyriaus „Pažeidimų šalinimo tvarka ir prevencija“ nuostatos.

Pasiūlymas:

Numatyti patikrinimus, siekiant išsiaiškinti, ar teisingai taikomos Ūkio subjektų veiklos tikrinimo tvarkos aprašo VII skyriaus „Pažeidimų šalinimo tvarka ir prevencija“ nuostatos.

2. Leidimų statiniams, suprojektuotiems įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, statyti, rekonstruoti, remontuoti ar griauti išdavimas

Statybos įstatymo nustatytais atvejais Inspekcija išduoda statybą leidžiančius dokumentus. Statybos įstatymo 27 straipsnio 13 p. nurodytas procedūras turi atlikti Inspekcijos įgaliotas valstybės tarnautojas (Statybos įstatymo 27 str. 14 p.)

Vakarų, Vidurio ir Rytų Lietuvos statybos valstybinės priežiūros (toliau - SVP) departamentų nuostatuose ir jų skyrių nuostatuose, patvirtintuose Inspekcijos 2019 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. IV-29, numatyta funkcija: Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka išduoda statybą leidžiančius dokumentus statiniams, suprojektuotiems įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, statyti, rekonstruoti, remontuoti ar griauti. Faktiškai šią funkciją vykdo teritorinių departamentų statybos priežiūros skyrių patarėjai ir Rytų Lietuvos SVP pirmojo statybos priežiūros skyriaus vedėja.

Patarėjų pareigybės aprašymuose ši funkcija konkrečiai neįvardinta. Pažymėtina, kad Vakarų, Vidurio ir Rytų SVP departamentų patarėjų pareigybės aprašymuose yra numatyta bendresnė funkcija: „nagrinėja prašymus ir kitus dokumentus sudėtingais klausimais dėl administracinių paslaugų teikimo veiklų vykdymo arba prireikus koordinuoja prašymų ir kitų dokumentų sudėtingais klausimais dėl paslaugų teikimo veiklų vykdymo nagrinėjimą, rengia sprendimus ir atsakymus arba prireikus koordinuoja sprendimų ir atsakymų rengimą“. Lietuvos Rytų SVP pirmojo statybos priežiūros skyriaus vedėjos pareigybės aprašyme nenumatyta ši funkcija.

Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 34 p. numatyta, kad Inspekcija statybą leidžiančio dokumento išdavimo procedūras atlieka Reglamento IV skyriaus pirmajame skirsnyje nurodyta tvarka. Reglamento 13 punkte nustatyti patikrinimai, kai gautas prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą statiniui, suprojektuotam įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektą, atliekami ne ilgiau kaip 7 darbo dienas nuo prašymo užregistravimo. Atsitiktinės atrankos būdu peržiūrėjus, ar laikomasi prašymo patikrinimo termino (kiekvieno departamento po tris atvejus), nenustatyta, kad prašymas būtų tikrinamas daugiau kaip 7 darbo dienas. Šių leidimų išdavimo termino bendras vidurkis visuose teritoriniuose departamentuose yra apie 13,6 darbo dienu.

Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, nustatytas rizikos veiksnys:

- valstybės tarnautojams, Inspekcijoje vykdančioms teritoriniams departamentams priskirtą funkciją: „Leidimų statiniams, suprojektuotiems įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, statyti, rekonstruoti, remontuoti ar griauti išdavimas“ nesuteikti įgaliojimai ir aiškiai pareigybės aprašymuose neapibrėžta vykdoma funkcija.

Pasiūlymas: Vykdam statybos įstatymo 27 str. 14 p. nuostatas, valstybės tarnautojams, Inspekcijoje vykdančioms teritoriniams departamentams priskirtą funkciją: „Leidimų statiniams, suprojektuotiems įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, statyti, rekonstruoti, remontuoti ar griauti išdavimas“ atskirais Inspekcijos vidaus teisės aktais suteikti įgaliojimus ir (arba) aiškiai apibrėžti vykdomą funkciją pareigybės aprašymuose.

3. Statybos užbaigimo procedūrų organizavimas ir vykdymas (statybos užbaigimo akto ar deklaracijos apie statybos užbaigimą patvirtinimą galiojimo panaikinimas)

Vykdamas statybos valstybinės priežiūros funkcijas, Inspekcijos Vidaus tyrimų skyriui deleguota funkcija perpatikrinti dalį Inspekcijos administracijos padalinių teikiant administracines paslaugas priimtų sprendimų: Vidaus tyrimų skyriui pagal suteiktus įgaliojimus tikrina išduotų statybos užbaigimo aktų, patvirtintų deklaracijų apie statybos užbaigimą / paskirties pakeitimą, išduotų pažymų apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių teisėtumą, tikrina kitų administracinių sprendimų teisėtumą), vykdo pakartotinius statybos teisėtumo patikrinimus siekiant užtikrinti efektyvią korupcijos prevenciją ir patikrinti priežiūros veiksmų teisėtumą ir kokybę.

Statybos užbaigimo veiksmų, kai statybos užbaigimo dokumentai panaikinami, analizė pateikta 2021 m. liepos 30 d. tarnybiniu pranešimu Nr.4D-3116.

Statybos užbaigimo akto galiojimą ar deklaracijos apie statybos užbaigimą patvirtinimą ir įregistravimą naikinimą reglamentuoja Statybos įstatymo 28 str. 6 d., Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. D1-878 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. statybos sustabdymas. savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ (toliau - STR 1.05.01:2017) 109, 110 punktai, Inspekcijos viršininko 2017 m. liepos 17 d. įsakymas Nr.1V-90 „Dėl dokumentų registravimo Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos dokumentų valdymo informacinėje sistemoje „Avily“ ir Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ su įsakymo pakeitimais: 2020 m. rugpjūčio 20 d. įsakymas Nr. 1V-142, 2020 m. gruodžio 28 d. įsakymas Nr.1V-240 ir 2021m. balandžio 1 d. įsakymas Nr. 1V-41. Pažymėtina, kad, atliekant analizę, paaiškėjo, jog vykdamas statybos užbaigimo aktų ir deklaracijų galiojimo naikinimą ne visada buvo laikomasi nustatytų procedūrų, statybos valstybinę priežiūrą vykdančioms darbuotojams nepakankamai aiški klaidų taisymo tvarka.

Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, nustatytas rizikos veiksnys:

Vykdamas statybos užbaigimo aktų ir deklaracijų galiojimo naikinimą ne visada laikomasi nustatytų procedūrų, darbuotojams nepakankamai aiški klaidų taisymo tvarka.

Pasiūlymas:

- pavesti SVP departamentams peržiūrėti nurodytas negaliojančias deklaracijas, „Infostatyba“ įrašyti pastabas, suvesti informaciją (dokumentus), kuria remiantis deklaracijos buvo pažymėtos negaliojančiomis ir paaiškinimus pateikti viršininkui, SVP departamentų vadovams aptarti statybos užbaigimo procedūrų, kai statybos užbaigimo dokumentai panaikinami reglamentavimą su departamento darbuotojais ir pateikti pasiūlymus dėl aiškesnio minėtų procedūrų (klaidų taisymo tvarka) nustatymo, priminti atsakingiems darbuotojams procedūrų reglamentavimą ir poreikį jo griežtai laikytis.

III. ANTIKORUPCINIŲ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS INSPEKCIJOJE

Informaciją apie priemonių, numatytų Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos sistemos kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių 2018-2020 metams plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019-04-10 įsakymu Nr. D1-211, vykdymą 2020 metais Inspekcija pateikė 2021 m. vasario 1d raštu Nr. 2D-1556. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) teikia informaciją apie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių 2018-2020 metams plano vykdymą 2020 metais.

2020 m. balandžio 29 d. Inspekcijos viršininko įsakymu Nr. 1V-71 patvirtintai Inspekcijos korupcijos prevencijos programai įgyvendinti 2020 m. gegužės 4 d. Inspekcijos viršininko įsakymu Nr. 1V-77 buvo patvirtintas Inspekcijos korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo 2020 m.

priemonių planas (toliau – 2020 m. planas). Ataskaita apie priemonių plano įvykdymą pateikta 2021 m. vasario 3 d. tarnybiniu pranešimu 4D-452.

Inspekcijos 2020 m. plane buvo numatytas pagrindinis tikslas – užtikrinti skaidrią, efektyvią, patikimą Inspekcijos veiklą, vykdančią teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą. Šiam tikslui įgyvendinti buvo suformuluoti 5 uždaviniai:

1 uždavinys – didinti klientų pasitenkinimą ir visuomenės pasitikėjimą Inspekcijos veikla. Uždaviniui įgyvendinti atviri duomenys paskelbti Inspekcijos interneto svetainėje numatytais

terminais. Įgyvendintos visos suplanuotos priemonės, įgyvendinant projektą „Gyventojų švietimas ir informavimas statybos bei teritorijų planavimo priežiūros klausimais siekiant užtikrinti savavališkų statybų skaičiaus mažėjimą“ sudaryta transliacijų radijo stotyse paslaugų sutartis su UAB „Tango reklama“ (2020-07-01 sutartis Nr. SU-3140).

Valstybinė teritorijų ir planavimo inspekcija prie Aplinkos ministerijos antri metai įgyvendina gyventojų švietimo ir informavimo statybos klausimais projektą radijo stočių eteryje, kuriais siekiama:

- 1) ugdyti visuomenės nepakantumą korupcijai ir paskatinti gyventojus pranešti apie korupcijos atvejus;
- 2) skatinti gyventojus netoleruoti jų aplinkoje daromų pavojingų, Inspekcijos saugomoms vertybėms žalą darančių ar grėsmę keliančių pažeidimų;
- 3) mažinti statybos srityje esantį šešėlį supažindinant gyventojus su teritorijų planavimo ir statybos srityse veikiančiomis informacinėmis sistemomis bei elektroniniu būdu teikiamomis paslaugomis;
- 4) padėti gyventojams planuoti ir organizuoti statybos darbus supažindinant juos su aktualių teisiniu reglamentavimu, dažniausiai gyventojų daromais pažeidimais, aktualiomis teritorijų planavimo ir statybos procedūromis;
- 5) skatinti didesnę visuomenės įsitraukimą į teritorijų planavimo ir statybos procesus supažindinant su šių sričių procedūromis, duomenų šaltiniais, pristatant įsitraukimo į statybos leidimų išdavimo ir teritorijų planavimo dokumentų rengimo procesus galimybes;
- 6) formuoti Inspekcijos kaip patikimos konsultantės teritorijų planavimo ir statybos klausimais įvaizdį informuojant apie taikomų konsultavimo priemonių ir būdų gausą.

Laikotarpiu nuo 2020 m. rugpjūčio 10 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. radijo stoties „Radijo centras“ tiesioginiame eteryje labiausiai klausomu laiku transliuoti 71 Inspekcijos inicijuoti pranešimai, skatinantys gyventojus pranešti apie pastebėtas galimai savavališkas statybas, supažindinantys visuomenę su statybos ir teritorijų planavimo srities teisiniu reguliavimu, informuojantys gyventojus apie galimybes aktyviau įsitraukti į aplinkos formavimo procesus, efektyviau ginti pažeistas teises; žaismingai pristatytos dažniausiai gyventojų daromos klaidos, paaiškinta kaip jų išvengti. Tiesioginio eterio metu Inspekcijos Konsultavimo skyriaus darbuotojai suteikė daugiau kaip 30 konsultacijų su statyba susijusiais klausimais. Radijo stoties „Radijo centras“ socialiniame tinkle „Facebook“ buvo paskelbti 5 pranešimai savavališkos statybos, korupcijos prevencijos ir statybos srities teisinio reguliavimo temomis.

Pagal sutartį su tiekėju sausį liko 47 min transliacijų, taip pat 1 informacinio pranešimo Facebook paskelbimas.

Surengti nuotoliniai susitikimai su 10 savivaldybių administracijomis statybos klausimais ir 14 savivaldybių administracijų susitikimų teritorijų planavimo klausimais (susitikimų ir mokymų tikslas – pristatyti teisinius pokyčius, užtikrinti aktyvesnę bendradarbiavimą ir efektyvesnę savivaldybių konsultavimo procesą mažinant neteisėtų savivaldybių administracijų priimtų sprendimų skaičių statybos ir teritorijų planavimo srityse).

2 uždavinys – didinti teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros procesų skaidrumą, užtikrinti veiklos veiksmingumą.

Parengtas viešųjų ir privačių interesų derinimo Inspekcijoje aprašas (2020-06-16 viršininko

įsakymas Nr.1V-111). 2020-07-17 parengtas įsakymas Nr. 1V-128 „Dėl valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie aplinkos ministerijos viršininko 2014 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 1V-128 „Dėl viešojo intereso gynimo valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie aplinkos ministerijos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“. Atliktos 4 patikros dėl inspektorių išvaizdos reikalavimų atitikimo (įvertinant ar patikrinimų vietoje metu dėvimos uniformos ir kt.): 2020-12-15 tarnybiniai pranešimai: 4D-3482, 4D-3483, 4D-3485, 4D-3484.

3 uždavinys – vykdyti veiksmingą korupcijos prevencijos politiką.

Per 2020 metus buvo bendradarbiaujama ir keičiamasi aktualia informacija/metodine medžiaga su įvairioms institucijoms, organizuojami susitikimai su teisėsaugos institucijų ir kitų valstybinių institucijų darbuotojais, su tikslu pasikeisti aktualia informacija apie galimas korupcijos apraiškas bei derinant bendrus tolimesnius veiksmus siekiant gerinti antikorupcinę aplinką Inspekcijoje. Dalis aktualios informacijos apsikeitimas (DVIS „Avilys“ susitikimai neregistruoti) vyko nuotoliniu būdu (telefonu, el. paštu) dėl šiuo metu Lietuvoje esančios Covid -19 pandemijos.

Teisės aktų projektų antikorupcinio požiūrio įvertinimui nebuvo teikta.

Bendrasis Inspekcijos darbuotojų atsparumo korupcijai lygio apskaičiavimas pateiktas 2020-11-18 tarnybiniu pranešimu Nr. 4D-3002 „Dėl bendrojo inspekcijos darbuotojų atsparumo korupcijai lygio apskaičiavimo“.

4 uždavinys – išaiškinti korupcijos priežastis ir jas šalinti.

Vykdyta privačių interesų deklaracijose pateiktų duomenų kontrolė, pateiktos 2 apibendrintos ataskaitos viršininkui tarnybinais pranešimais: 2020-12-23 4D-3579, 2020-07-01 4D-1604. Atlikta viešųjų pirkimų prevencinė patikra, ataskaita pateikta 2020-09-25 tarnybiniu pranešimu Nr.4D-2436. Numatyta atrankos būdu tikrinti Inspekcijos darbuotojų priimtų sprendimų teisėtumą ir imtis priemonių nustačius pažeidimus. Inicijuoti tarnybinių nusižengimų tyrimai (11 vnt.)

5 uždavinys – ugdyti nepakantumą korupcijos apraiškoms, bendrą antikorupcinę kultūrą Inspekcijoje, sudaryti sąlygas Inspekcijos darbuotojams tobulintis, kelti kvalifikaciją korupcijos prevencijos srityje, tinkamai vykdyti funkcijas.

Suorganizuoti 3 mokymai (žr. 2020-01-13 pavedimas Nr. PA-3, 2020-02-05 pavedimas Nr. PA-9, 2020-11-11 pavedimas Nr. PA-98.): Inspekcijos darbuotojai dalyvavo 2020 m. lapkričio 19 d. STT organizuojamuose nemokamuose nuotoliniuose mokymuose „Korupcijos samprata ir pasireiškimas Lietuvoje. Korupcijos rizikos statybos sektoriuje“ (2020-11-11 pavedimas Nr. PA-98), 45 darbuotojai dalyvavo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos organizuojamame nemokamame seminare Viešųjų ir privačių interesų deklaracijų teikimo klausimais (2020-01-13 pavedimas Nr. PA-3 ir 2020-02-05 pavedimas Nr. PA-9).

Inspekcijos korupcijos prevencijos programos 2020-2023 metams įgyvendinimo 2021 metais priemonių planas patvirtintas 2020 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr.1V-237 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos korupcijos prevencijos programos 2020-2023 metams įgyvendinimo 2021 metais priemonių plano patvirtinimo“.

Programos uždaviniai:

1. didinti klientų pasitenkinimą ir visuomenės pasitikėjimą Inspekcijos veikla;
2. didinti teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros procesų skaidrumą, užtikrinti veiklos veiksmingumą;
3. vykdyti veiksmingą korupcijos prevencijos politiką;
4. išaiškinti korupcijos priežastis ir jas šalinti;
5. ugdyti nepakantumą korupcijos apraiškoms, bendrą antikorupcinę kultūrą Inspekcijoje, sudaryti sąlygas Inspekcijos darbuotojams tobulintis, kelti kvalifikaciją korupcijos prevencijos srityje, tinkamai vykdyti funkcijas.

Programos efektyvumas vertinamas pagal šiuos kriterijus:

1. klientų pasitenkinimo Inspekcijos veikla indekso didėjimas, ne mažiau kaip 1 proc. kasmet;

2. gyventojų, vertinančių Inspekcijos veiklą „gerai“ ir „labai gerai“, dalies didėjimas, ne mažiau kaip 3 proc. kasmet;
3. gyventojų, manančių, kad Inspekcija yra korumpuota, dalies mažėjimas, ne mažiau kaip 3 proc. kasmet;
4. klientų (kurie naudojami Inspekcijos paslaugomis), nurodžiusių, kad susidūrė su korupcijos apraiškomis Inspekcijoje per pastaruosius 12 mėn., dalies mažėjimas, ne mažiau kaip 0,1 proc. kasmet;
5. Inspekcijos darbuotojų atsparumo korupcijai lygio didėjimas, ne mažiau kaip 0,05 balo kasmet.

Pažymėtina, kad beveik visų 2021 priemonių plano įgyvendinimo terminai numatyti III-IV ketvirčiais, išskyrus vieną priemonę: „Atlikti analizę, ar nėra netinkamai naudojamosi pakartotinio statybos užbaigimo prašymo teikimo galimybe“.

Vykdamas 2020 m. gruodžio 21 d. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko įsakymu Nr. IV-237 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos korupcijos prevencijos programos 2020-2023 metams įgyvendinimo 2021 metais priemonių plano patvirtinimo“ patvirtintas priemones per 2021 m. I pusmetį įgyvendintos šios priemonės: atlikti patikrinimai IS „Infostatyba“, kurių patikrinimo metu surinkta medžiaga (6 atvejai) persiūsta į Vilniaus apygardos prokuratūrą dėl galimai suklastotų statybą leidžiančių dokumentų. Dėl minėtų faktų Vilniaus apygardos prokuratūra pradėjo ikiteisminius tyrimus (Nr. 02-2-00121-2, Nr. 02-2-00419-21, Nr. 02-2-00418-21, Nr. 02-2-00585-21 pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 300 straipsnį. Atlikta Administracinių nusižengimų kodekso taikymo ir juridiniams asmenims paskirtų baudų kontrolės analizė. Pateikti pasiūlymai dėl duomenų apie administracinių nusižengimų AN (toliau – AN) protokolų į RVIS suvedimą, AN baudų sumokėjimo kontrolės vykdymo, tinkamo užduočių terminų nustatymo bei informacijos apie už teisės aktų reikalavimų pažeidimus taikytas administracinio poveikio priemones kaupimo ir naudojimo tvarką Inspekcijos apimtyje, numatant prievolę atsakingiems asmenims, vykdamas AN teiseną, pasitikrinti informaciją ar buvo nusižengimą padaręs asmuo anksčiau baustas už tą patį kodekso straipsnyje numatytą administracinį nusižengimą.

Atkreiptinas dėmesys, kad Inspekcija siekdama skaidrinti savo vykdomą veiklą bei gerinti antikorupcinę aplinką, atlieka ir toliau IS „Infostatyba“ sistemos patikras, siekdama nustatyti ar sistemoje įdiegti korupcijos prevencijos (automatinio užduočių skirstymo) modernūs sprendimai veikia tinkamai. 2020 m. lapkričio - 2021 m. vasario mėn. atlikto tyrimo metu nustatyta IS „Infostatyba“ spraga, susijusi su automatinio prašymų skirstymu statybos užbaigimo srityje. Nustatyta, kad dalinai (t. y. tais atvejais, kai prašymai per IS „Infostatyba“ teikti pakartotinai pasinaudojant ankstesnio atmesto prašymo pagrindu) netinkamai veikė IS „Infostatyba“ įdiegtas automatinis užduočių skirstymo mechanizmas. Atsižvelgdama į minėtą situaciją, Inspekcija ėmėsi priemonių minėtai IS „Infostatyba“ spragai pašalinti, šiuo metu vykdomi sistemos modifikavimo darbai.

Taip pat pažymėtina, jog 2021 m. 2021-04-14 tarnybinis pranešimas Nr. 4D-1632) nustatytą galima korupcinės apraiškos forma IS „Infostatyba“: išorės pateikėjai turi galimybę pateikti naują prašymą dėl to paties objekto, įkeliant tuos pačius dokumentus, todėl padaryta išvada, jog IS „Infostatyba“ nėra įdiegta pakankamai saugiklių, užtikrinančių, kad IS „Infostatyba“ tapataus turinio prašymą atpažintų kaip pakartotinį, anuliuojant galimybę pasirinkti „tinkamą“ Inspekcijos pareigūną. Nustatyta spraga sprendžiama.

Paminėtina ir tai, jog 2021 m. birželio mėn. (2021-06-07 tarnybinis pranešimas Nr. 4D-2330) nustatyta dar viena galima saugumo spraga, pasireiškianti tuo, kad išorės naudotojai/pateikėjai teikdami naujus prašymus turi galimybę prie skirtingų prašymų pridėti tuos pačius dokumentus (pvz. draudimo polisus, apmokėjimą patvirtinančius dokumentus) neribotą kartų kiekį. Įdiegus IS „Infostatyba“ saugumo saugiklius, kurie informuotų apie tai, jog aptariamieji dokumentai jau buvo įkelti anksčiau. Esant tokioms situacijoms, įgyvendinus teiktą pasiūlymą, būtų užkirstas kelias aptartam galimam sukčiavimui, ką padaryti patys Inspekcijos darbuotojai ne visada yra pajėgūs

(žmogiškojo faktoriaus pasekoje ar pan.). IS „Infostatyba“ funkcionalumas šiuo klausimu taip pat sprendžiamas.

Pažymėtina, jog Inspekcijoje Inspekcijos viršininko 2020 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 1V-55 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos elgesio kodekso ir dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie aplinkos ministerijos antikorupcinės aplinkos vadovo patvirtinimo“ patvirtintas antikorupcinės aplinkos vadovas, kuriuo nustatytas elgesio kodeksas, Inspekcijos nulinės tolerancijos korupcijai politika, elgesio su dovanomis rekomendacijos ir numatytas dovanų registras, kuris patalpintas inspekcijos interneto svetainėje <http://vtpsi.lrv.lt/lt/korupcijos-prevencija/dovanu-registras>.

Taip pat nuo 2020 m. kiekvieną mėnesį leidžiamas naujienlaikraštis – kas mėnesinis Inspekcijos leidinys, kuriame pateikiama aktuali informacija apie naujoves ir pokyčius Inspekcijoje, darbuotojai susipažindinami su aktualiais metodiniais išaiškinimais, suteiktomis konsultacijomis ir aktualia teismų praktika.

Verta pažymėti, kad 2021 m. sausio 15 d. viršininko įsakymu Nr. 1V-5 patvirtinta Vidaus kontrolės sistemos politika. 2021 m. vasario 12 d. raštu 2D-2339 Aplinkos ministerijai buvo pateikta informacija apie Inspekcijos vidaus kontrolės įgyvendinimą pagal Finansų ministerijos parengtą formą ir papildyta informacija apie vidaus kontrolės vertinimo rezultatus už 2020 metus. Aplinkos ministerija informuota elektroniniais laiškais (registruoti 2021-04-08 Nr. 1D-6417 ir 2021-04-09 1D-6514) „Dėl vidaus kontrolės ataskaitos papildymo“.

Atsižvelgiant į tai, kad Vidaus kontrolės politika, reglamentuojanti vidaus kontrolės tikslus, principus, dalyvius, elementus ir jų taikymo procedūras, informacijos apie vidaus kontrolės įgyvendinimą Inspekcijoje teikimo tvarką, vidaus kontrolės stebėseną, analizę, vertinimą yra patvirtinta tik 2021 metais (2021 m. sausio 15 d. viršininko įsakymas Nr. 1V-5), vadovybės sprendimu vidaus kontrolės vertinimas, kaip numatyta Vidaus kontrolės sistemos (toliau-VKS) politikoje, už 2020 metus nebuvo atliekamas. Iškilus poreikiui pateikti VKS vertinimą už 2020 metus Vidaus kontrolės vertinimas atliktas pagal Vidaus tyrimų skyriaus parengtą VKS vertinimo anketą. Užpildant klausimyną dalyvavo visi centro padalinių vadovai, ar jų paskirti darbuotojai, kurie teikė informaciją, pastabas, pasiūlymus. Atsižvelgiant į atliktą vidaus kontrolės sistemos vertinimą už 2020 m., atitinkamai pakeista dalis vidaus kontrolės analizės ir vertinimo nuostatų (Inspekcijos 2021 m. gegužės 12 d. viršininko įsakymas Nr. 1V-57).

Siekiant užtikrinti skaidrią, efektyvią, patikimą Inspekcijos veiklą ir valdyti veiklos rizikų valdymą, buvo tobulinami, keičiami vidaus teisės aktai. Per 2021 m. I pusmetį Inspekcijos viršininko įsakymais pakeista: teisės aktų atmintinė (2021 m. kovo 4 d. įsakymas Nr. 1V-36), Inspekcijos finansų kontrolės taisyklės (2021 m. kovo 17 d. įsakymas Nr. 1V-33), Žmogiškųjų išteklių valdymo aprašas (2021 m. kovo 26 d. įsakymas Nr. 1V-37), Dokumentų registravimo Inspekcijos dokumentų valdymo informacinėje sistemoje „Avily“ ir Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ tvarka (2021 m. balandžio 1 d. viršininko įsakymas Nr. 1V-41), Inspekcijos informacinių technologijų priemonių infrastruktūros valdymo ir informacinių sistemų priežiūros aprašas, nustatantis informacinių technologijų priemonių infrastruktūros valdymo ir informacinių sistemų priežiūros Inspekcijoje tvarką (2021 m. balandžio 1 d. viršininko įsakymas Nr. 1V-42).

Taip pat, siekiant užtikrinti lobistinės veiklos Inspekcijoje viešumą ir skaidrumą, užkirsti kelią neteisėtai lobistinei veiklai Inspekcijos 2021 m. vasario 1 d. viršininko įsakymu Nr. 1V-15 patvirtintas Darbuotojų, kuriems lobistine veikla siekiama daryti įtaką, deklaracijų pildymo ir pateikimo tvarkos aprašas, nustatantis darbuotojų, kuriems lobistine veikla siekiama daryti įtaką deklaracijų pildymo ir pateikimo tvarką, darbuotojo atžvilgiu vykdytos lobistinės veiklos priežiūrą.

Papildomai pažymėtina, jog atliekant šį korupcijos pasireiškimą tikimybės nustatymą parengtą klausimyną pildė Inspekcijos padalinių vadovai. Pagrindiniai nurodyti veiklos trūkumai, rizikos veiksniai:

- tobulintinos statybos užbaigimo procedūros, kuriose yra dviprasmiškų nuostatų;
- priimti teisės aktai neperžiūrėti laiku, dėl ko pakeitimai parengiami ne laiku.

Paminėtina, kad dėl šiuo metu dėl riboto darbuotojų resurso paskesniosios funkcijos yra apsunkintos.

4. Apibendrinimas ir siūlymų dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo teikimas

Apibendrinus šiame rašte išdėstytą informaciją darytina išvada, jog Inspekcijoje sukurta iš esmės veiksminga kovos su korupcija sistema, tačiau atlikus atskirų Inspekcijos veiklos sričių vertinimą, nustatyta rizikos veiksnių, galinčių turėti įtakos korupcijos apraiškoms pasireikšti. Siūloma apsvarstyti pateiktus pasiūlymus ir numatyti priemones, kurias būtų galima įtraukti į korupcijos prevencijos programos 2020-2023 metams įgyvendinimo priemonių planą 2022 metams.

Pasiūlymai:

1. Numatyti patikrinimus, siekiant išsiaiškinti, ar teisingai taikomos Statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašo VII skyriaus „Pažeidimų šalinimo tvarka ir prevencija“ nuostatos.

2. Vykdamas Statybos įstatymo 27 str. 14 p. nuostatas, valstybės tarnautojams, Inspekcijoje vykdančioms teritoriniams departamentams priskirtą funkciją: „Leidimų statiniams, suprojektuotiems įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, statyti, rekonstruoti, remontuoti ar griauti išdavimas“ atskirais Inspekcijos vidaus teisės aktais suteikti įgaliojimus ir (arba) aiškiai apibrėžti vykdomą funkciją pareigybių aprašymuose.

3. Pavesti Vakarų, Vidurio ir Rytų SVP departamentams peržiūrėti nurodytas negaliojančias deklaracijas, IS „Infostatyba“, įrašyti pastabas, suvesti informaciją (dokumentus), kuria remiantis deklaracijos buvo pažymėtos negaliojančiomis, pateikiant paaiškinimus Inspekcijos viršininkui ar jo įgaliotam asmeniui raštu.

4. Atlikti pakartotinį patikrinimą dėl automatinio užduočių skirstymo IS „Infostatyba“ įdiegus jos naują versiją, įvertinant ar buvo pašalintos nustatytos spragos.

PRIDEDAMA. „Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos 2021 metų priemonių planas nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ir / ar pašalinti“, 1 priedas, 3 lapai.

Viršininkė

Eglė Kuklierienė

**VALSTYBINĖS TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJA PRIE
APLINKOS MINISTERIJOS 2021-2022 METŲ PRIEMONIŲ PLANAS NUSTATYTIEMS
KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAMS VALDYTI IR / AR PAŠALINTI**

1 lentelė. Statybų planiniai ir neplaniniai patikrinimai, pažeidimų nustatymas ir jų padarinių šalinimo kontrolė (Planinių ir neplaninių patikrinimų organizavimas ir vykdymas).

Nustatyti korupcijos rizikos veiksniai	Konkrečios priemonės, kurių būtina imtis nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti	Planuojamų įgyvendinti konkrečių priemonių korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti terminai / atsakingi vykdytojai	Identifikatoriai (rezultatas), pagal kuriuos bus nustatoma, ar pasiekti užsibrėžti tikslai įgyvendinus priemones nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti / atsakingi už stebėseną (identifikavimą) įstaigos asmenys / padaliniai
<p>Atliekant kokybės vadybos sistemos auditus didžiausias neatitikčių skaičius nustatomas audituojant ūkio subjektų tikrinimų atlikimo atitikimą Ūkio subjektų veiklos tikrinimų tvarkos aprašo nuostatoms.</p> <p>Atsižvelgiant į nurodytą bei papildomai įvertinant nuo 2021 m. rugpjūčio 10 d. įsigaliosiančius minėtos tvarkos pakeitimus (nustatytų mažareikšmių pažeidimų šalinimo, poveikio priemonių taikymo, patikrinimo metu nustatytų pažeidimų šalinimo tvarka, ir statybos valstybinės</p>	<p>Numatyti patikrinimus, siekiant išsiaiškinti, ar teisingai taikomos Ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašo VII skyriaus „Pažeidimų šalinimo tvarka ir prevencija“ nuostatos.</p>	<p>2022 m. I-III ketvirtis / kokybės vadybos vidaus auditoriai, numatyti kokybės vadybos sistemos vidaus audito 2022 programoje.</p>	<p>Atlikti patikrinimai, numatyti kokybės vadybos sistemos vidaus audito programoje</p>

priežiūros pareigūnų atsakomybė už aprašo reikalavimų nesilaikymą ar pažeidimus), rekomenduojama numatyti patikrinimus, ar teisingai taikomos Ūkio subjektų veiklos tikrinimo tvarkos aprašo VII skyriaus „Pažeidimų šalinimo tvarka ir prevencija“ nuostatos.			
--	--	--	--

2 lentelė Statybos (dalies ar visos) užbaigimo procedūrų organizavimas ir vykdymas (išduodamos pažymos apie statinių statybą be esminių nukrypimų nuo statinio projekto sprendinių, tvirtinamos deklaracijos apie statybos užbaigimą, išduodamos pažymos apie nugriautus statinius) (Statybos užbaigimo procedūrų organizavimas ir vykdymas, kai statybos užbaigimo aktai ir tvirtinamos deklaracijos apie statybos užbaigimą yra naikinami)

Nustatyti korupcijos rizikos veiksniai	Konkrečios priemonės, kurių būtina imtis nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti	Planuojamų įgyvendinti konkrečių priemonių korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti terminai / atsakingi vykdytojai	Identifikatoriai (rezultatas), pagal kuriuos bus nustatoma, ar pasiekti užsibrėžti tikslai įgyvendinus priemones nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti / atsakingi už stebėseną (identifikavimą) įstaigos asmenys / padaliniai
Vykdamas statybos užbaigimo aktų ir deklaracijų galiojimo naikinimą ne visada buvo laikomasi nustatytų procedūrų, darbuotojams nepakankamai aiški klaidų taisymo tvarka	Pavesti SVP departamentams peržiūrėti nurodytas negaliojančias deklaracijas, „Infostatyba“ įrašyti pastabas, suvesti informaciją (dokumentus), kuria remiantis deklaracijos buvo pažymėtos negaliojančiomis ir paaiškinimus pateikti viršininkui, SVP departamentų vadovams aptarti	2021 m. IV ketvirtis / SVP teritoriniai departamentai	Suvesta trūkstama informacija IS „Infostatyba“, pateikti paaiškinimai ir viršininkui.

	statybos užbaigimo procedūrų, kai statybos užbaigimo dokumentai panaikinami reglamentavimą su departamento darbuotojais ir pateikti pasiūlymus dėl aiškesnio minėtų procedūrų (klaidų taisymo tvarka) nustatymo, priminti atsakingiems darbuotojams procedūrų reglamentavimą ir poreikį jo griežtai laikytis.		
--	---	--	--

3lentelė Leidimų statiniams, suprojektuotiems įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, statyti, rekonstruoti, remontuoti ar griauti išdavimas. (Statybos įstatymo 27 str.14 p. ir Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 34.p. numatyto prašymų patikrinimų terminų laikymasis.)

Nustatyti korupcijos rizikos veiksniai	Konkrečios priemonės, kurių būtina imtis nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti	Planuojamų įgyvendinti konkrečių priemonių korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti terminai / atsakingi vykdytojai	Identifikatoriai (rezultatas), pagal kuriuos bus nustatoma, ar pasiekti užsibrėžti tikslai įgyvendinus priemones nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti / atsakingi už stebėseną (identifikavimą) įstaigos asmenys / padaliniai
Valstybės tarnautojams, Inspekcijoje vykdančioms teritoriniams departamentams priskirtą funkciją: “Leidimų statiniams, suprojektuotiems įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos	Vykdančioms Statybos įstatymo 27 str. 14 p. nuostatas, valstybės tarnautojams, Inspekcijoje vykdančioms teritoriniams departamentams priskirtą funkciją: “Leidimų statiniams, suprojektuotiems	2022 m. II ketvirtis / Personalo darbuotojai, SVP skyrių vedėjai	Patikslinti darbuotojų pareigybių aprašymai ar viršininko įsakymu suteikti įgaliojimai darbuotojams atlikti Leidimų statiniams, suprojektuotiems įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, statyti, rekonstruoti, remontuoti ar griauti išdavimas funkciją.

projektus, statyti, rekonstruoti, remontuoti ar griauti išdavimas“ nesuteikti įgaliojimai ir pareigybės aprašymuose neapibrėžta vykdoma funkcija.	įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus, statyti, rekonstruoti, remontuoti ar griauti išdavimas“ atskirais Inspekcijos vidaus teisės aktais suteikti įgaliojimus ir (arba) aiškiai apibrėžti vykdomą funkciją pareigybės aprašymuose.		
---	--	--	--

4 lentelė. Kiti neatitikimai.

Nustatyti neatitikimai	Konkrečios priemonės neatitikimams pašalinti	Planuojamų įgyvendinti konkrečių priemonių valdyti ar pašalinti terminai / atsakingi vykdytojai	Identifikatoriai (rezultatas), pagal kuriuos bus nustatoma, ar pasiekti užsibrėžti tikslai įgyvendinus priemones nustatytiems neatitikimams valdyti ar pašalinti / atsakingi už stebėseną (identifikavimą) įstaigos asmenys / padaliniai
Nustatyta IS „Infostatyba“ spraga, susijusi su automatinių prašymų skirstymu statybos užbaigimo srityje.	Atlikti pakartotinį patikrinimą dėl automatinio užduočių skirstymo IS „Infostatyba“ įdiegus jos naują versiją, įvertinant ar buvo pašalintos nustatytos spragos.	2021 m. IV ketvirtis / Vidaus tyrimų skyrius	Atliktas patikrinimas dėl automatinio užduočių skirstymo IS „Infostatyba“ įdiegus jos naują versiją, įvertinant ar buvo pašalintos nustatytos spragos.